ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΔΕ

«Κρίσιμες οι εξελίξεις και το ’19 σχετικά με το 2%»

Της Κατερίνας Πολυμερίδου, kp@boussias.com

Χρονιά για «γερά νεύρα» θα μπορούσε να χαρακτηρισθεί το 2018 όσον αφορά στην εμπορική επικοινωνία. Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Διαφημιζόμενων Ελλάδος κάνει τον απολογισμό, αποσαφηνίζει τις τελευταίες εξελίξεις και προβλέπει ότι το 2019 θα είναι άλλη μια χρονιά γεμάτη προκλήσεις.

Γρηγόρης Αντωνιάδης

Η δημιουργία του ηλεκτρονικού συστήματος διάθεσης τηλεοπτικού χρόνου και η ειδική εισφορά 2% υπέρ του ΕΔΟΕΑΠ, ήταν τα ζητήματα που κατά κύριο λόγο απασχόλησαν την αγορά από θεσμικής πλευράς το 2018. Όπως επισημαίνει ο Πρόεδρος του ΣΔΕ, Γρηγόρης Αντωνιάδης, η ανταπόκριση στα παραπάνω απαίτησε τεράστια επένδυση χρόνου και σκέψης, οδηγώντας σε μικρές, αλλά σημαντικές νίκες. Ωστόσο, τίποτε δεν έχει ακόμη τελειώσει: Η πλατφόρμα βρίσκεται λίγο πριν την υλοποίησή της, ενώ, αναφορικά με το 2%, αναμένονται η απάντηση της Υπουργού Εργασίας στο υπόμνημα του ΣΔΕ, αλλά και η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας που θα συνεδριάσει τον προσεχή Ιούνιο. Όπως χαρακτηριστικά λέει ο Γρ. Αντωνιάδης, *«στον ΣΔΕ, είμαστε πάντα σε εγρήγορση!»*.

Το 2018 ήταν μία χρονιά μεγάλων θεσμικών θεμάτων για το χώρο της επικοινωνίας. Ποιο θεωρείτε ότι ήταν το πλέον καίριο και καθοριστικό θέμα και γιατί;

Γρηγόρης Αντωνιάδης: Επιτρέψτε μου να θυμίσω ότι το 2018 άρχισε με… πολύ GDPR, καθώς την 1η Μαΐου ξεκίνησε η εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, γεγονός που επηρέασε και το δικό μας χώρο. Παρά την αναστάτωση που επέφερε, θεωρούμε ότι αποτέλεσε το έναυσμα για να αξιολογήσουμε όλοι εμείς που βρισκόμαστε στον χώρο της επικοινωνίας και του marketing, τον τρόπο που συλλέγουμε, φυλάσσουμε και χρησιμοποιούμε βάσεις δεδομένων. Το GDPR είναι μία ευκαιρία να χτίσουμε (online & offline) ένα οικοσύστημα βασισμένο στην εμπιστοσύνη, στον έλεγχο και στον σεβασμό του καταναλωτή.

Παράλληλα, όπως σωστά λέτε, το 2018 ήταν μια χρονιά «γεμάτη» από θεσμικά ζητήματα. Ζητήματα ανοιχτά από προηγούμενα έτη, όπως η δημιουργία του Ηλεκτρονικού Συστήματος Διάθεσης Τηλεοπτικού Χρόνου (Ν. 4487/2017), - η γνωστή «πλατφόρμα», όπως επικράτησε να αποκαλείται- και η Ειδική εισφορά 2% υπέρ ΕΔΟΕΑΠ (Ν. 4498/2017), ήταν αυτά που κατά βάση μας απασχόλησαν τη χρονιά που πέρασε. Αφιερώσαμε πολύ χρόνο για την επίλυση - ή έστω για την πρόοδο - των δύο αυτών θεσμικών θεμάτων και, κάνοντας τον απολογισμό του 2018, μπορούμε να πούμε ότι οι πρωτοβουλίες που αναλάβαμε ήταν επιτυχείς και η συνεργασία με όλους τους φορείς, για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, άριστη.

Σε ό,τι αφορά στα δύο αυτά βασικά θεσμικά ζητήματα, πού βρίσκονται τα πράγματα αυτή τη στιγμή;

Θα ήθελα να θυμίσω ότι η πλατφόρμα αγοράς τηλεοπτικού διαφημιστικού χρόνου αποτελεί υποχρέωσή μας εκ του νόμου και όχι επιλογή. Κληθήκαμε να καθίσουμε στο ίδιο τραπέζι εταίροι με διαφορετικές ανάγκες και να βρούμε λύση.

Η πλατφόρμα αυτή είναι ένα εξαιρετικά τεχνικό και πολύπλοκο ζήτημα. Να θυμίσω ότι ξεκίνησε ως μια πλατφόρμα δημοπρασιών και καταφέραμε, κρατώντας σε κρίσιμες στιγμές ανοιχτό το διάλογο με τους άλλους φορείς και με την κυβέρνηση, να είμαστε λίγο πριν την υλοποίηση ενός συστήματος καταγραφής της διαφημιστικής επένδυσης, το οποίο είναι πιο κοντά στα δεδομένα της αγοράς, ενώ εξυπηρετεί παράλληλα και τα ζητούμενα της Πολιτείας. Το σύστημα καταγραφής που υλοποιούμε δίνει στην ΑΑΔΕ τη δυνατότητα να ενημερώνεται για την επένδυση στην τηλεόραση. Στον ΣΔΕ πιστεύουμε στη διαφάνεια και την επιδιώκουμε με κάθε τρόπο. Είναι ένα από τα δικά μας διαχρονικά «προαπαιτούμενα» για την ελεύθερη λειτουργία της αγοράς.

Θα ήθελα εδώ να αναφερθώ στην εποικοδομητική συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων (ΣΔΕ, ΕΔΕΕ & ΕΙΤΗΣΕΕ) -να θυμίσω επίσης ότι ο θεσμικός διάλογος

είχε ξεκινήσει ήδη από το 2016 με πρωτοβουλία του ΣΔΕ- αλλά και στην ανταπόκριση του ΥΨΗΠΤΕ, που προχώρησε, κατόπιν προτάσεων των φορέων, σε τροποποιήσεις του νόμου ώστε η πλατφόρμα να γίνει αφ' ενός λειτουργική και αφ' ετέρου να ευθυγραμμιστεί με το πλαίσιο των ελεύθερων συναλλαγών.

Σε ό,τι έχει να κάνει με την Ειδική Εισφορά 2% υπέρ ΕΔΟΕΑΠ, εδώ ο χρόνος και η σκέψη που αφιερώθηκαν από τον ΣΔΕ ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο! Η ύλη αυτής της συνέντευξης δεν θα αρκούσε για απλή και μόνο αναφορά όλων όσων κάναμε στη διάρκεια του 2018. Τα μέλη μας το γνωρίζουν καλά, καθώς, επί σειρά μηνών, ο ΣΔΕ (ως εκπρόσωπος των διαφημιζομένων που είναι από το νόμο υπόχρεοι παρακράτησης και απόδοσης της εισφοράς), σε συνεργασία και με την ΕΔΕΕ (που, πρακτικά, θα έκανε τον υπολογισμό του προς απόδοση ποσού), μιλούσε, έγραφε, έκανε συναντήσεις, ρωτούσε και πάσχιζε να διευκρινίσει τα αμέτρητα ερωτήματα και θέματα που «κρυβόντουσαν» στον Ν. 4498/2017. Μία πραγματικά αντιπαραγωγική και δυσανάλογη επένδυση χρόνου, η οποία οφείλεται όχι μόνο στη συνήθη ασάφεια των ελληνικών νόμων, αλλά κυρίως στην ασυνέπεια μεταξύ του Νόμου 4498/2017, της Υπ. Απόφασης Φ20155/26984/Δ16.673/11.5.2018 (ΦΕΚ Β΄ 1689/15.5.2018) και της εγκυκλίου 11/2018 του ΕΔΟΕΑΠ.

Αυτό το νομοθέτημα είναι σαν τη Λερναία Ύδρα. Ένα ερώτημα απαντούσαμε και ανέκυπταν περισσότερα. Και κανένας από τους αρμόδιους φορείς δεν ήταν σε θέση να αναλάβει τη δέσμευση της μίας, μοναδικής και ξεκάθαρης απάντησης. Χρειάστηκε να γίνει επιστράτευση πολλών και εξαίρετων νομικών, οι γνωμοδοτήσεις των οποίων φώτιζαν στο μέτρο του δυνατού τύπους και ουσία αυτών των διατάξεων. Όπως γνωρίζετε, στη νομική επιστήμη δεν υπάρχει μόνο άσπρο και μόνο μαύρο. Η αγορά όμως χρειαζόταν απαντήσεις… χθες!

Το αποτέλεσμα όλων των παραπάνω ήταν κάποιες μικρές μεν, αλλά σημαντικές νίκες: Η απαλλαγή των διαφημιζομένων από την υποχρέωση καταβολής του 2% σε όλα τα ελληνικά ΜΜΕ & Ψυχαγωγίας (η οποία είχε εξαιρετικά πολύπλοκα logistics), η απαλλαγή των διαφημιζομένων στο εξωτερικό από την υποχρέωση καταβολής του 2%, και συνολικά ο «διάλογος» με τον ΕΔΟΕΑΠ, έναν φορέα που παραδοσιακά αγνοούσε τους φορείς της δικής μας αγοράς.

FOCUS POINTS

- ***Ο χρόνος και η σκέψη που αφιερώθηκαν από τον ΣΔΕ*** αναφορικά με την ειδική εισφορά 2% ***ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο!***
- ***Η ασυνέπεια μεταξύ των νομοθετημάτων, κατέστησε το θέμα του 2% Λερναία Ύδρα.*** Στη θέση κάθε ερωτήματος που απαντούσαμε, ανέκυπταν περισσότερα.
- ***Αναμένουμε απάντηση από την Υπουργό Εργασίας*** στο υπόμνημα που έχουμε αποστείλει ***ζητώντας την κατάργηση ως προς τις διατάξεις του 2%*** που αναφέρονται στους διαφημιζόμενους.
- ***Το 2019 αναμένουμε την εκδίκαση των προσφυγών κατά του 2%*** στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Ποιες είναι οι εκτιμήσεις για το πώς θα εξελιχθεί το θέμα και τι αναμένει ο ΣΔΕ από την πολιτική ηγεσία;

Κατά την άποψη όλων των νομικών που ασχολήθηκαν με το θέμα, η Ειδική Εισφορά 2%, όπως επιβλήθηκε με το Ν. 4498/2017, στο μέτρο που αναφέρεται στους διαφημιζόμενους, δεν συνιστά στην πραγματικότητα εργοδοτική εισφορά, αλλά φόρο υπέρ τρίτων, που βαρύνει τις υπαγόμενες στο νόμο επιχειρήσεις χωρίς μάλιστα αυτές να έχουν άμεση σχέση με τους ωφελούμενους από την επιβάρυνση. Ένα ακόμη μεγάλο ζήτημα που ανέκυψε είναι τι γίνεται και τι ισχύει για πλατφόρμες όπως το Facebook και η Google, οι οποίες συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο κομμάτι της επένδυσης στο digital. Εδώ υπάρχουν δύο θέματα:

Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) έχει χαρακτηρίσει το εισόδημα των διεθνών πλατφορμών τεχνολογίας ως «δικαίωμα χρήσης λογισμικού» και όχι ως «υπηρεσίες διαφήμισης» και ως εκ τούτου επιβάλλει παρακράτηση φόρου 5% σε κάθε σχετικό τιμολόγιο, βάσει της διακρατικής σύμβασης με την Ιρλανδία, ενώ δεν θα μπορούσε να επιβάλει φόρο αν δεχόταν ότι είναι υπηρεσίες διαφήμισης. Καθώς ο Ν.4498/2017 αναφέρεται σαφώς σε υπηρεσίες διαφήμισης ή προβολής κλπ, μπορεί να τεθεί ζήτημα παράνομης διπλής φορολόγησης, εφόσον εφαρμοστεί και η Ειδική Εισφορά 2% στο ίδιο ακριβώς εισόδημα.

Από την άλλη, οι διεθνείς πλατφόρμες ως αλλοδαποί πάροχοι διαδικτυακών υπηρεσιών, είναι νομικά πρόσωπα στα οποία ο ΕΔΟΕΑΠ δεν έχει ούτε δικαιοδοσία, ούτε και καμία ισχύ επιβολής της εισφοράς. Στην περίπτωση κατά την οποία ο ΕΔΟΕΑΠ επιβάλει κυρώσεις στους διαφημιζόμενους για μη απόδοση του 2% που δεν μπορούν να παρακρατήσουν, τότε οι διαφημιζόμενοι καθίστανται οι πραγματικοί υπόχρεοι στο φόρο. Σε κάθε περίπτωση, η επιβολή της εισφοράς σε άλλα πρόσωπα από αυτά που περιγράφει ο νόμος, είναι αντίθετη με την αρχή νομιμότητας του φόρου. Καθώς οι πλατφόρμες δεν αποτελούν παρά ένα μόνο από τα πολλά σοβαρά θέματα που καθιστούν το Ν. 4498/2017 ασαφή όσον αφορά στην ορθή απόδοση εκ μέρους των διαφημιζόμενων, παράνομο και καταχρηστικό, στις 23-10-2018 αποστείλαμε υπόμνημα και στην Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, στο οποίο αναλύονται όλα τα θέματα που αφορούν στην Ειδική Εισφορά 2% και ζητείται η κατάργησή της ως προς τις διατάξεις που αναφέρονται στους διαφημιζόμενους.

Αναμένουμε λοιπόν απάντηση από την Υπουργό, ενώ παράλληλα αναμένουμε την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας που θα συνεδριάσει με διευρυμένη σύνθεση τον προσεχή Ιούνιο. Όπως καταλαβαίνετε, σε θεσμικό επίπεδο είμαστε πάντα σε εγρήγορση και δεν πλήττουμε ποτέ!

Πώς βλέπετε γενικά το 2019 από θεσμικής πλευράς και ποιος είναι ο ευρύτερος στόχος που θέτει ο ΣΔΕ;

Το 2019 θα είναι μία ακόμα χρονιά γεμάτη προκλήσεις. Είναι χρονιά πολλαπλών εκλογών για τη χώρα. Είναι η χρονιά λειτουργίας της πλατφόρμας καταγραφής της τηλεοπτικής επένδυσης. Η χρονιά εκδίκασης των προσφυγών κατά του 2% στο ΣτΕ. Θα είναι ίσως μία χρονιά επιπλέον αλλαγών στο τηλεοπτικό τοπίο, λόγω της προκήρυξης των αδειών για τα περιφερειακά η/και τα κανάλια θεματικού περιεχομένου, αλλά και διότι, προϊόντα που έρχονται από διεθνείς πλατφόρμες όπως το YouTube, το Netflix κ.α., εκτιμάται ότι θα απορροφήσουν ακόμα περισσότερο από τον διαθέσιμο συνολικό χρόνο των δυνητικών καταναλωτών τηλεόρασης.

Εμείς στον ΣΔΕ θα είμαστε εδώ, παρόντες με την ανάληψη των απαραίτητων πρωτοβουλιών και τη στήριξη δράσεων που βοηθούν την αγορά να λύνει τα προβλήματα που ανακύπτουν. Για να συμβάλλουμε με κάθε τρόπο στην κοινωνικά υπεύθυνη, ποιοτική και αποτελεσματική εμπορική επικοινωνία. **MW**